

16 september 2014 dinsdag

Achterhoek; Almelo; Enschede; Hengelo; Oldenzaal; Tubbergen; West

Geen werk, dan maar doorleren

ANNE VELTHAUSZ

De kans op een baan voor laagopgeleiden is klein. Vooral in de zorg komen ze niet meer aan de bak. Ze gaan daarom zo lang mogelijk naar school.

door Anne Velthausz

Hoe houd je een baby vast? De twee jongens en twintig meisjes van de mbo 2-opleiding Helpende zorg en welzijn van ROC Twente in Almelo buigen zich deze middag over het vak 'algemene dagelijkse levensverrichtingen'. De eerste lessen gaan over de verzorging van baby's.

Wendy Lenters (16) en Sharon van den Bos (17) doen samen een levensechte pop in bad. Ze wassen en verschonen de nep-baby zorgvuldig onder toezicht van de rest van de klas.

De zorgopleiding op niveau 2 telt ongeveer zevenhonderd leerlingen, verdeeld over scholen in Almelo, Hengelo en Enschede. De kans op werk na het behalen van een diploma is klein. De banen in de zorg zijn complexer geworden, waardoor er vaak minstens een diploma op mbo 3- of 4-niveau wordt gevraagd. Als gevolg van de crisis zijn er bovendien minder stageplekken voorhanden.

"Het is zo jammer", zegt teamcoördinator Corine Baart. "Wij zeggen altijd tegen de zorginstellingen dat ze heel veel kunnen hebben aan deze jongeren. Ze kunnen meelopen met de hoger opgeleide mbo'ers en bieden de benodigde extra handen. Maar de zorginstellingen hebben te kampen met minder financiën. Daar zijn deze jongeren de dupe van."

Toch zijn de meeste van deze leerlingen in de klas heel gemotiveerd. De meeste leerlingen komen van het vmbo-BB (basis beroepsgericht). Ze willen na hun opleiding, die twee jaar duurt, graag door naar niveau 3. Dat is ook het advies dat ze van alle kanten krijgen. Bij 60 procent blijkt dat ook te lukken. Ook Wendy heeft al duidelijke toekomstplannen. "Ik wil over twee jaar graag verder leren. Dan stap ik over naar de opleiding sociaal agogisch werk en daarna de opleiding onderwijsassistent. Het liefst zou ik kleuterjuffrouw worden." Klasgenoot Sharon knikt. "Ik wil ook doorleren. Ik wil later werken met moeilijk opvoedbare jongeren of bijvoorbeeld

drugsgebruikers. Ik ken iemand die dat werk doet en die vertelt altijd heel enthousiaste verhalen."

Terwijl de zorgstudenten het straks moeilijk krijgen op de arbeidsmarkt, zijn de perspectieven voor jongeren met een mbo 2-opleiding in de horeca en sommige techniek-opleidingen best goed, benadrukt John van der Vegt, voorzitter van bestuur van het ROC van Twente. Hij wil dan ook niet horen van een 'verloren generatie', waar Joke van Dijk, hoogleraar Regionale Arbeidsmarktanalyse aan de Rijksuniversiteit Groningen voor waarschuwt. De wetenschapper vreest dat de helft van de miljoen banen die er nu zijn op de lagere mbo-niveau's 2 en 3 straks verdwenen zijn door de crisis. Deze banen komen, zegt hij, niet meer terug. Volgens hem komen alleen de studenten op niveau 4 nog aan de bak. De cijfers spreken voor zich. De werkloosheid onder mbo'ers die zes jaar geleden nog 4 procent bedroeg, is nu gestegen naar 17 procent. Van der Vegt benadrukt dat het voor alle jongeren moeilijk is om in deze tijd een baan te vinden. "Of ze nou van de universiteit, het hbo of van het roc afkomen. Maar vooral de laagst opgeleide mbo'ers zijn inderdaad de dupe."

Dit is het gevolg van ontwikkelingen in de informatie- en communicatietechnologie, waardoor bepaalde banen en taken niet langer nodig zijn. Taken zijn bovendien ingewikkelder geworden, waardoor er meestal een diploma op mbo 3-niveau en mbo 4-niveau vereist is. Dat speelt met name in de zorg.

"De afgelopen jaren is de werkloosheid onder jongeren continu gestegen en we moeten dus inderdaad wel oppassen dat er geen generatie ontstaat die geen werk heeft. Maar aan de andere kant zie ik ook lichtpuntjes. Er is sinds twee maanden een daling van de jeugdwerkloosheid te zien. En als de economie aantrekt zie je dat juist jongeren weer het eerst een baan vinden. Dat komt omdat ze vaak nog actief zijn met bijvoorbeeld een bijbaan en ze zijn goedkoop."